

Model in orodje za samoocenjevanje o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici

Predgovor

Priznavanje in spoštovanje otrokovih pravic v bolnišnici se lahko zdi specifično in omejeno v primerjavi s širšimi temami človekovih pravic, v resnici pa se tudi v širšem kontekstu navezuje na nekatere osrednje dejavnike.

Položaj otroških bolnišnic in oddelkov, ki se zavzemajo za pravice na svetovni ravni, se še oblikuje: mnogi še niso sprejeli listine o otrokovih pravicah in ne razpolagajo z ustreznimi sistemi, da bi lahko izmerili stopnjo spoštovanja teh pravic.

Po pričevanju Mednarodne mreže zdravih bolnišnic in zdravstvenih služb (International Network of Health Promoting Hospitals and Health Services – HPH) se od bolnišnic pričakuje, da zagotavljajo opolnomočenje za zdravje z vključevanjem bolnikov, osebja in skupnosti. Ta proces se začne s priznavanjem pravic bolnikov in državljanov, nadaljuje pa se z ocenjevanjem spoštovanja teh pravic. **To je še zlasti pomembno za otroke in za vse ranljive ljudi.**

Zato je Delovna skupina za promocijo zdravja otrok in mladostnikov v bolnišnicah in s strani bolnišnic (Task Force on Health Promotion for Children and Adolescents in and by Hospitals - HPH-CA) menila, da je primerno, da pripravi operativni model za samoocenjevanje in ga ponudi v uporabo tako svojim članom kot tudi bolnišnicam in oddelkom, ki v skupini ne sodelujejo. Upamo, da bo ta sistem prispeval tudi k naporom drugih ustanov, ki se zavzemajo za pravice otrok in za njihovo blaginjo.

Fabrizio Simonelli
Vodja delovne skupine HPH-CA

Osnovne informacije

Delovna skupina za promocijo zdravja otrok in mladostnikov v bolnišnicah in s strani bolnišnic

Delovna skupina za promocijo zdravja otrok in mladostnikov v bolnišnicah in s strani bolnišnic (HPH-CA) je bila ustanovljena aprila 2004 v okviru Mednarodne mreže zdravih bolnišnic in zdravstvenih služb. Delovno skupino sestavljajo predstavniki otroških bolnišnic, evropskih raziskovalnih inštitutov in evropskih združenj. Njeno delo usklajuje ekipa za promocijo zdravja Univerzitetne otroške bolnišnice Meyer v Firencah (Italija). Skupina ima štiri glavna področja dejavnosti: opredeljevanje konkretnega konceptualnega ozadja; promocija in varovanje otrokovih pravic v bolnišnici; evidentiranje in ocenjevanje obstoječih praks na področju promocije zdravja, namenjenih otrokom in mladostnikom v bolnišnicah; in promocija skupnosti HPH-CA.

Upravni center delovne skupine (Italija)

Fabrizio Simonelli
f.simonelli@meyer.it

Ana Isabel Fernandes Guerreiro
g.guerreiro@meyer.it

Nicola Sereni
n.sereni@meyer.it

Program promocije zdravja
Univerzitetna otroška bolnišnica Meyer

Predstavitev modela otrokovih pravic

Po oceni Odbora za otrokove pravice predstavljajo člani, ki obravnavajo **nediskriminacijo** (2- člen), **otrokovo korist** (3.člen / 1), **življenje, preživetje in razvoj** (6. člen) ter **spoštovanje otrokovega mnenja** (12. člen), splošna načela, ki so temeljnega pomena za izvajanje celotne Konvencije o otrokovih pravicah (KOP).

Ta štiri načela so služila kot teoretični model, na katerem je bilo zasnovano orodje za samoocenjevanje. Cilj je bil poiskati člene, ki se navezujejo na štiri osnovna načela KOP, in oceniti, v kolikšni meri se te pravice v bolnišnicah spoštujejo. Konkretni namen modela je oceniti razliko med polnim spoštovanjem otrokovih pravic v bolnišnici in dejansko prakso; ugotovljena razlika predstavlja osnovo za spodbujanje izboljšanja in sprememb v tem okolju s pomočjo oblikovanja standardov, uvajanja ukrepov in nadaljnega ocenjevanja ter zbiranja povratnih informacij.

Proces ocenjevanja, izboljševanja in spreminjanja je sestavljen iz naslednjih faz:

- 1) evidentiranje dejanskega stanja s pomočjo izdelanega orodja za samoocenjevanje;
- 2) načrtovanje izboljšanja z opredelitvijo nabora standardov za spoštovanje otrokovih pravic v bolnišnici;
- 3) izboljševanje z uvajanjem konkretnih ukrepov;
- 4) ocenjevanje sprememb s spremljanjem napredka in razlik.

Orodje za samoocenjevanje

V okviru delovnega področja promocija in varstvo otrokovih pravic v bolnišnicah in na osnovi izsledkov raziskave ozadja, opravljene v 114 evropskih bolnišnicah, je delovna skupina izdelala orodje za samoocenjevanje o spoštovanju otrokovih pravic v tem okolju.

Namen orodja za samoocenjevanje je razčleniti in osvetliti spoštovanje pravic otrok in mladostnikov v bolnišnicah in poiskati primere dobre prakse, ki lahko služijo kot osnova in vodilo za nadaljnje izboljšanje. Ocena, ovrednotenje in osvetlitev vsake od pravic bodo

vodstvu bolnišnice in pediatričnim oddelkom omogočili, da opredelijo referenčne standarde ter načrtujejo ukrepe in roke za doseganje teh standardov. Kadar je mogoče, naj pri izvajanju ocenjevanja ter pri načrtovanju in uvajanju nadaljnjih ukrepov sodelujejo tudi otroci in mladostniki. Izkušnje in priporočila, ki bodo izhajali iz tega procesa, bodo delovni skupini v dragoceno pomoč pri nadaljnjem delu.

Orodje je plod skupnega dela delovne skupine. Člani skupine so prvo različico orodja preskusili v svojih bolnišnicah in nato skupaj pregledali rezultate.

Orodje v svoji dokončni obliki izhaja iz tolmačenj Konvencije o otrokovih pravicah, Listine EACH in Listine Mednarodne mreže za paliativno oskrbo otrok (International Children's Palliative Care Network), revizije standardov, ki jih je opredelila Pobuda za otroku prijazno zdravstveno varstvo (Child Friendly Healthcare Initiative), in posvetovanj z mednarodnimi partnerji, kot so SZO, UNICEF (Raziskovalni center Innocenti), Zdravstvena komisija za Anglijo (Healthcare Commission for England), in Delovna skupina HPH za zdomcem prijazne in kulturno kompetentne bolnišnice (HPH Task Force on Migrant Friendly and Culturally-Competent Hospitals). Člani skupine so opredelili tri glavna področja, ki jim morajo bolnišnice nameniti posebno pozornost. To so: **pravica do najvišje dosegljive ravni zdravstvenega varstva; pravica do informiranosti in sodelovanja pri odločitvah, povezanih z lastnim zdravstvenim varstvom; in pravica do zaščite pred vsemi oblikami nasilja**. Na vsakem od treh temeljnih področij so opredelili še nekaj dodatnih pravic in dejavnikov, povzetih iz zgoraj omenjenih mednarodnih listin, z namenom usmerjati razprave ekip, ki bodo v bolnišnicah izvajale samoocenjevanje.

Predstavitev pravic, opredeljenih za potrebe samoocenjevanja:

PODROČJE: PRAVICA DO NAJVIŠJE DOSEGLJIVE RAVNI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Pravica 1

Pri zagotavljanju zdravstvenega varstva otrok je treba upoštevati vse razsežnosti zdravja, vključno s telesnim, duševnim, socialnim, kulturnim in duhovnim zdravjem.

Pravica 2

Otroci imajo pravico dostopa do zdravstvenih storitev brez razlikovanja na podlagi narodnosti, rase, razredne pripadnosti, veroizpovedi, spola, starosti, spolne usmerjenosti, invalidnosti, jezika, kulture in družbenega položaja.

Pravica 3

Otroci so sprejeti v bolnišnico samo takrat, če oskrbe, ki jo potrebujejo, ni mogoče enakovredno in enako učinkovito zagotoviti doma ali v ambulanti.

Pravica 4

Otroci imajo pravico do priložnosti za igro, počitek, prosti čas, rekreacijo in izobraževanje v skladu s svojo starostjo in stanjem, da so v okolju, ki je primerno urejeno in opremljeno, in da zanje skrbi osebje, ki lahko zadovolji njihove potrebe.

PODROČJE: PRAVICA DO INFORMACIJ IN SODELOVANJA PRI VSEH ODLOČITVAH, PVEZANIH Z ZDRAVSTVENIM VARSTVOM

Pravica 1

Otroci imajo pravico, da se jih obvešča na način, ki ustreza njihovi starosti ter stopnji razvoja in razumevanja.

Pravica 2

Otroci imajo pravico, da svobodno izrazijo svoja mnenja o vseh vprašanjih, ki jih zadevajo, in pravico, da se jih sliši in upošteva na način, ki ustreza njihovi starosti in zrelosti.

PODROČJE: PRAVICA DO VAROVANJA PRED VSEMI OBLIKAMI NASILJA

Pravica 1

Otroci imajo pravico do varovanja pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodbe ali zlorabe, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, vključno s spolno zlorabo.

Pravica 2

Otroci imajo pravico, da v času bivanja v bolnišnici niso ločeni od svojih staršev / varuhov / skrbnikov proti svoji volji.

Pravica 3

Otroci imajo pravico do zasebnosti.

Pravica 4

Otroci imajo pravico do dostojanstvene smrti.

Pravica 5

Otroci imajo pravico, da ne čutijo bolečine.

Pravica 6

Otroci imajo pravico, da ne sodelujejo v kliničnih raziskavah ali raziskovalnih projektih in da lahko med trajanjem raziskave ali projekta svoje sodelovanje prekinijo.

Praktični napotki za pripravo in izvedbo samoocenjevanja

Kdo vodi postopek ocenjevanja

Postopek samoocenjevanja podpira in pripravi na organizacijski ravni uprava otroške bolnišnice ali oddelka.

Kdo izvede ocenjevanje

Vprašalnik skrbno izpolni ekipa, ki jo sestavljajo predstavniki vodstva bolnišnice, strokovni vodje posameznih oddelkov, tehnično osebje in predstavniki združenj bolnikov. Po možnosti sodelujejo pri ocenjevanju tudi otroci in mladostniki.

V vprašalnik je treba vpisati ime in kontaktne podatke osebe, ki ga je izpolnila.

Ocenjevalna doba

Za izobraževanje, ki ga podpira bolnišnica, in za pritožbe s strani združenj bolnikov in drugih organizacij je primerno, da se pri ocenjevanju upošteva obdobje zadnjih dvanajst mesecev pred izpolnjevanjem vprašalnika.

Ocenjevalna lestvica

Spodaj je opisan pomen posameznih ocen štiristopenjske lestvice, ki naj služi kot vodilo pri izpolnjevanju vprašalnika.

Skupna ocena

V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?

Dosledno, v veliki meri

Priznavanje te pravice je vključeno v dejavnosti bolnišnice/oddelka. Vse osebje se zaveda njenega pomena in se zanjo zavzema. Prizadevamo si za nenehno izboljševanje.

Bistveno bolj kot v preteklosti

Dosegli smo velik napredek v smeri izpolnjevanja te pravice. Metode se trenutno ocenjujejo in zoriijo; prizadevamo si, da bi jih nadalje razvili in prilagodili. Osebje to vse bolj občuti kot del svojih delovnih obveznosti. Dejavnosti na tem področju so običajno - vendar ne vedno – usklajene.

Bolj malo

Te potrebe se zavedamo, vendar smo doslej v tej smeri pokrenili le malo ali nič. Primerov upoštevanja te pravice še nimamo, vendar razvijamo pristop; ali, obstajajo osamljeni primeru upoštevanja te pravice.

Nikakor

Primerov, ki bi kazali, da se ta pravica spoštuje ali, da si prizadevamo za njeno prizvananje, je le malo ali pa jih sploh ni.

*Nadaljnje informacije in pojasnila so objavljeni na spletni strani:
<http://who.collaboratingcentre.meyer.it>*

Mednarodna mreža zdravih bolnišnic in zdravstvenih služb (HPH)

Delovna skupina za promocijo zdravja otrok in mladostnikov v bolnišnicah in s strani bolnišnic (HPH-CA)

Združenje za pravice bolnih otrok

Model in orodje za samoocenjevanje: vprašalnik o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici

Ime in naslov bolnišnice:	Ime oddelka / službe:
Ime in elektronski naslov vodje izbranega oddelka / službe:	Ime, elektronski naslov in telefonska številka osebe, odgovorne za izpolnitev vprašalnika:
Starost otrok, ki se zdravijo v bolnišnici:	Datum izpolnitve:

Ali je bolnišnica sprejela listino o pravicah otrok v bolnišnici, skladno s Konvencijo o otrokovih pravicah?	DA Vpišite datum sprejema in priložite kopijo vaše listine	NE	V TEKU (od ...)
Ali je listina na voljo v tiskani obliki in ali je izobešena v vseh oddelkih / ambulantah?	DA Navedite sklep o njenem sprejetju.	NE	DELNO (Ocenite njeno dostopnost - v odstotkih)

PODROČJE: PRAVICA DO NAJVIŠJE DOSEGLJIVE RAVNI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA (KOP - 24. člen)

Pravica 1: Pri zagotavljanju zdravstvenega varstva otrok je treba upoštevati vse razsežnosti zdravja, vključno s telesnim, duševnim, socialnim, kulturnim in duhovnim zdravjem.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V bolnikovi zdravstveni dokumentaciji je namenjen poseben prostor za beleženje informacij o telesni, duševni, socialni, kulturni in duhovni razsežnosti zdravja. 2. Ali ima bolnišnica sklenjene dogovore o sodelovanju z lokalnimi javnimi službami in / ali združenji, da zagotavlja spoštovanja te pravice? Ali se ti dogovori izvajajo? 3. Svetovanje je dostopno vsem otrokom in mladostnikom tudi na primarni ravni, ne samo v bolnišnici. 4. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 5. Bolnišnica je prejela od otrok in njihovih družin pohvale. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici. Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

Pravica 2: Otroci imajo pravico dostopa do zdravstvenih storitev brez razlikovanja na podlagi narodnosti, rase, razredne pripadnosti, veroizpovedi, spola, starosti, spolne usmerjenosti, invalidnosti, jezika, kulture in družbenega položaja.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagotavljanje zdravstvenega varstva je brezplačno za vse otroke, vključno z nezakonitimi priseljenci in drugimi tujimi otroci. 2. Bolnišnica zagotavlja kulturno kompetentno osebje in prostovoljce. 3. Število tečajev kulturne kompetentnosti, ki jih je omogočila bolnišnica za svoje osebje in prostovoljce v zadnjih 12 mesecih. 4. Število dogodkov, ki so jih podprla združenja v zvezi s to pravico. 5. Delež osebja in prostovoljcev, ki so opravili tečaje kulturne kompetentnosti. 6. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 7. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o bolnišnici glede spoštovanja te pravice. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena</p> <p>V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

Pravica 3: Otroci so sprejeti v bolnišnico samo takrat, če oskrbe, ki jo potrebujejo, ni mogoče enakovredno in enako učinkovito zagotoviti doma ali v ambulanti.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali ima bolnišnica protokole, namenjene zmanjševanju neprimerne hospitalizacije? Ali se ti protokoli izvajajo? 2. Ali ima bolnišnica sklenjene dogovore o sodelovanje z lokalnimi javnimi službami in / ali združenji s ciljem zmanjševanja neustrezne hospitalizacije? 3. Ali ima bolnišnica vzpostavljen sistem za spremljanje in ocenjevanje števila nepotrebnih sprejemov. Če da, ali je to število zelo veliko? 4. Ali so lokalne organizacije opravile kakšne samostojne raziskave o tem vprašanju? 5. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 6. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

Pravica 4: Otroci imajo pravico do priložnosti za igro, počitek, prosti čas, rekreacijo in izobraževanje v skladu s svojo starostjo in stanjem, da so v okolju, ki je primerno urejeno in opremljeno, in da zanje skrbi osebje, ki lahko zadovolji njihove potrebe.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali je ta pravica zapisana v aktih bolnišnice? 2. Ali je otrokom na voljo dovolj prostora za igro, izobraževanje in rekreacijo? 3. Ali so prisotne arhitekturne ovire, ki onemogočajo dostop invalidnim otrokom? 4. Ali so v bolnišnici organizirane še kakšne druge dejavnosti poleg izobraževanja, igre in rekreacije (npr. klovni, glasba, umetnostna terapija, hišni ljubljenci)? 5. Ali so v aktih bolnišnice predvideni posebej usposobljeni učitelji? 6. Ali so v aktih bolnišnice predvideni posebej usposobljeni strokovnjaki, na primer, glasbeni, umetnostni ali igralski terapevti. 7. Ali je v aktih zagotovljena bolnišnična šola? 8. Ali podporne organizacije spodbujajo igralne dejavnosti v bolnišnici? Ali so te dejavnosti podprte z dogovori o sodelovanju med bolnišnico in združenji? 9. Ali je bolnišnično okolje prilagodljivo potrebam različnih starostnih skupin? 10. Ali obstajajo za obiskovalce otrok v bolnišnici starostne omejitve? 11. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 12. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena</p> <p>V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

PODROČJE: PRAVICA DO INFORMACIJ IN DO SODELOVANJA PRI VSEH ODLOČITVAH, POVEZANIH Z ZDRAVSTVENIM VARSTVOM (KOP - 12., 17. in 31. člen; Listina EACH - 4. in 5. člen)

Pravica 1: Otroci imajo pravico do informiranosti na način, ki ustreza njihovi starosti ter stopnji razvoja in razumevanja.

<p>Upoštevajte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali zdravniki namenjajo čas in pozornost obveščanju otrok, staršev, varuhov in skrbnikov o otrokovem stanju? 2. Ali so zdravstveni delavci dovolj in primerno usposobljeni za komuniciranje z otroki in njihovimi družinami? 3. Otrokom razumljiva različica listine o otrokovih pravicah je izobešena v vseh oddelkih in ambulantah. Tiskan izvod listine se izroči vsem otrokom, ki se zdravijo bodisi ambulantno ali hospitalno, in se o njej z njimi pogovori. 4. Ali so zdravstvene informacije na voljo v ustreznih jezikih in oblikah? 5. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 6. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <p>☐ Dosledno, v veliki meri</p> <p>☐ Bistveno bolj kot v preteklosti</p> <p>☐ Bolj malo</p> <p>☐ Nikakor</p>

Pravica 2: Otroci imajo pravico, da svobodno izrazijo svoja mnenja o vseh vprašanjih, ki jih zadevajo, in pravico, da se jih sliši in upošteva na način, ki ustreza njihovi starosti in zrelosti.

<p>Upoštevajte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali je v zdravstvenem kartonu poseben prostor za beleženje otrokovih pripomb ali pritožb v zvezi z zdravljenjem? 2. Ali zdravstveni delavci vprašajo otroke in mlade ljudi za mnenje o njihovem stanju, zdravljenju in drugih relevantnih vprašanjih? Ali ta mnenja tudi upoštevajo? 3. Ali se zdravstveni delavci pogovorijo s starši, varuhi in skrbniki o otrokovem zdravstvenem stanju, zdravljenju in drugih vprašanjih? Ali se ločeno pogovorijo z otrokom ali mladostnikom, če je to v njegovo korist? 4. Ali se lahko z otroki in njihovimi starši pogovorijo tudi v tujih jezikih, na primer s pomočjo tolmača? 5. Obstaja forum za otroke in mlade ljudi ali za otroke in starše in zdravstveni organi ga podpirajo. 6. Obstaja mehanizem za evidentiranje bolnikovih izkušenj. 7. Ali so pritožni postopki prijazni do družine in otroka? Ali obstaja ustrezna pisarna, osebje in / ali prostovoljci, na katere lahko otroci in mladostniki naslovijo svoje pritožbe? Ali je vse to dostopno vsem otrokom in mladim ljudem? 8. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 9. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena</p> <p>V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

PODROČJE: PRAVICA DO VAROVANJA PRED VSEMI OBLIKAMI NASILJA (KOP - 9., 16., 19. in 36. člen, Listina EACH - 2., 3., 8., 9. in 10. člen)

Pravica 1: Otroci imajo pravico do varovanja pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodbe ali zlorabe, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja vključno s spolno zlorabo.

<p>Upoštevajte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali ima bolnišnica protokole za varovanje otrok pred vsemi oblikami nasilja? 2. Ali ima bolnišnica primerne protokole za odzivanje na nasilje, ki ga utрпи otrok tako <u>pred prihodom</u> v bolnišnico kot tudi <u>v sami bolnišnici</u>? 3. Ali zdravstveni delavci in ostalo osebje bolnišnice vedo za obstoj protokolov za varovanje otrok in kako se do teh protokolov pride? Ali zdravstveni delavci in ostalo osebje te protokole in postopke tudi uporabljajo? 4. Kako se spremlja izvajanje teh protokolov in postopkov v bolnišnici in izven nje? 5. Ali obstaja posebna strokovna skupina za spremljanje in presojo nasilja nad otroki? 6. Za varovanje otrok so strokovno odgovorni za to določeni delavci. 7. Ocenjevanje zdravstvene oskrbe in nege se izvaja. 8. Obravnavanje zapuščenih otrok je urejeno s protokoli. 9. Število usposabljanj za osebje, ki jih je zagotovila bolnišnica v preteklih 12 mesecih. 10. Delež osebja (v odstotkih), ki je usposobljeno za varovanje otrok. 11. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 10. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena</p> <p>V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

Pravica 2: Otroci imajo pravico, da v času bivanja v bolnišnici niso ločeni od svojih staršev / varuhov / skrbnikov proti svoji volji.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ali je obema staršema / varuhoma / skrbnikoma dovoljeno, da ostaneta z otrokom ves čas, razen kadar to otroku ne bi bilo v korist?2. Ali obstaja za ugotavljanje otrokove koristi jasno načelo, o katerem se osebe s starši / varuhi / skrbniki pogovori?3. Če obstaja v bolnišnici seznam krajev / oddelkov, kamor starši ne smejo, ali se to strašem in otrokom pojasni?4. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih?5. Ali so starši upravičeni do brezplačne nočitve in brezplačne ali subvencionirane prehrane v času bivanja z otrokom?6. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici.	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Dosledno, v veliki meri☐ Bistveno bolj kot v preteklosti☐ Bolj malo☐ Nikakor

Pravica 3: Otroci imajo pravico do zasebnosti.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ali imajo otroci možnost, da jih pregleda zdravnik istega spola?2. Ali so enoposteljne / zasebne ali dvoposteljne sobe (za razliko od velikih sob) na voljo za vse hospitalizirane otroke?3. Ali ima vsaka soba svojo kopalnico?4. Ali so v dvo- in večposteljnih sobah otroci ločeni po spolu?5. Ali je za telesne preglede in zasebne pogovore z otroki in njihovimi starši določen poseben prostor? Med pregledi v dvo- ali večposteljnih sobah, ali se na željo zagotovi zasebnost z uporabo zaves?6. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih?7. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici.	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Dosledno, v veliki meri☐ Bistveno bolj kot v preteklosti☐ Bolj malo☐ Nikakor

Pravica 4: Otroci imajo pravico do dostojanstvene smrti.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Bolnišnica zagotavlja svojcem umrlega otroka podporo in pomoč v skladu s kulturnim ozadjem in običaji otroka in njegove družine.2. Ali se programi za dostojanstveno smrt oblikujejo s sodelovanjem otrok in staršev, ob upoštevanju otrokovega kulturnega ozadja?3. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih?4. Število ustreznih usposabljanj, ki jih je zagotovila bolnišnica za svoje osebje v zadnjih 12 mesecih.5. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici.	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Dosledno, v veliki meri☐ Bistveno bolj kot v preteklosti☐ Bolj malo☐ Nikakor

Pravica 5: Otroci imajo pravico, da ne čutijo bolečine.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Ali ima bolnišnica sprejete protokole in postopke za preprečevanje in zdravljenje bolečine, vključno s paliativno oskrbo? Ali se ti protokoli in postopki uporabljajo?2. Ali se otrokovo zaznavanje bolečine vpišuje v njegovo zdravstveno dokumentacijo?3. Število usposabljanj na področju obvladovanja bolečine, ki jih je zagotovila bolnišnica za svoje osebje v zadnjih 12 mesecih.4. Delež osebja (v odstotkih), ki se je že usposabljal za obvladovanje bolečin.5. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih?6. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici.	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena</p> <p>V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Dosledno, v veliki meri☐ Bistveno bolj kot v preteklosti☐ Bolj malo☐ Nikakor

Pravica 6: Otroci imajo pravico, da ne sodelujejo v kliničnih preskušanjih ali raziskovalnih projektih in da lahko med trajanjem raziskave ali projekta svoje sodelovanje prekinajo.

<p><i>Upoštevajte:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ali je bolnišnica sprejela jasna pravila o kliničnih raziskavah? Ali obstaja etična komisija za klinične raziskave? 2. Ali obstajajo posebni protokoli za pridobitev prostovoljnega soglasja otrok in staršev? 3. Ali je vse raziskave ocenila samostojna etična komisija? Ali ustrezajo pravnim in etičnim zahtevam? 4. Ali je staršem in otrokom na voljo informativno gradivo o raziskavah? Ali se zdravstveno osebje z otroki in starši o raziskavah pogovori? 5. Ali je zaradi sodelovanja otrok v raziskavah že prišlo do kakšnih resnih neljubih dogodkov? 6. Poročila svetu zavoda o rednih nadzorih, pregledih in ocenah raziskovalnih projektov, v katerih sodelujejo otroci, zagotavljajo skladnost projektov s standardi. 7. Ali so se otroci, starši ali združenja staršev kdaj pritožili zaradi odrekanja te pravice v zadnjih 12 mesecih? 8. Bolnišnica je prejela pohvale otrok in družin. Mediji so pohvalno poročali o spoštovanju te pravice v bolnišnici. 	<p><i>Pojasnite, kaj po vašem mnenju še manjka v zvezi s spoštovanjem te pravice v vaši bolnišnici, navedite dokaze o izvajanju ustreznih ukrepov ali uresničevanju te pravice in zabeležite koristne predloge za opredelitev standardov o spoštovanju otrokovih pravic v bolnišnici.</i></p> <p><i>Ali so se člani ocenjevalne ekipe razhajali v svojih mnenjih? (Navedite primere.)</i></p>
	<p>Skupna ocena V kolikšni meri se ta pravica v bolnišnici spoštuje?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Dosledno, v veliki meri ☐ Bistveno bolj kot v preteklosti ☐ Bolj malo ☐ Nikakor

Posamezni deli vprašalnika so sedaj izpolnjeni.

V prostoru spodaj opišite:

<ul style="list-style-type: none">- splošne vidike podpiranja pravic, ki delujejo uspešno;- splošne vidike podpiranja pravic, ki jim je treba namenjati posebno pozornost;- povprečno stopnjo konsenza znotraj ekip med razpravljanjem;- primere dobrih praks v zvezi s pravicami, ki se kažejo na vseh področjih;- sodelovanje predstavnikov širše skupnosti pri izpolnjevanju vprašalnika.	<p>Končna priporočila in predlogi konkretnih ukrepov ali standardov, ki jih je treba sprejeti v bližnji prihodnosti.</p>
--	--

Prosimo, da kopijo izpolnjenih vprašalnikov pošljete na naslov: Združenje za pravice bolnih otrok, Vipotnikova 13, 121 Ljubljana
Hvala za sodelovanje!